

Forslag

til

Lov om garantier for lån til industrivirksomheder.

Fremsat den 9. februar 1967 af *handelsministeren*.

§ 1. I hvert finansår kan handelsministeren inden for et beløb af 30 mill. kr. yde garanti af statskassen for lån til industrivirksomheder, hvis dette findes påkrævet for at bistå ved virksomheders omstilling til ændrede markedsforhold eller for at muliggøre iværksættelse, udvidelse eller rationalisering af samfundsnyttig produktion, navnlig hvor der hertil er knyttet en særlig risiko. Garanti kan kun ydes i det omfang, en hensigtsmæssig finansiering ellers ikke skønnes at kunne gennemføres.

Stk. 2. Garantien kan ikke overstige 80 pct. af anlægsudgifterne ved det pågældende projekts gennemførelse med fradrag af de hertil optagne foranstående lån, for hvilke der ikke er ydet garanti efter denne lov.

§ 2. Garantier ydes på indtil 20 år. Garantier til finansiering af maskin- og inventaranskaffelser kan dog kun ydes på indtil 10 år.

Stk. 2. Garantier skal nedbringes inden for løbetiden. Begyndelsestidspunktet for en garantis nedbringelse kan udskydes i indtil 2 år fra garantiens ikrafttræden.

§ 3. For garantier skal der stilles en i hvert enkelt tilfælde godkendt sikkerhed.

Stk. 2. Virksomheder, hvortil der er ydet garanti, er underkastet regnskabsmæssigt og teknisk tilsyn efter handelsministerens nærmere bestemmelse.

§ 4. Til bistand ved behandling af ansøgninger nedsætter handelsministeren et udvalg, bestående af en formand, en repræsentant for handelsministeriet, en repræsentant for finansministeriet, en repræsentant for Industrirådet og en repræsentant for Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

Stk. 2. Handelsministeren fastsætter udvalgets forretningsorden.

§ 5. Den, der afgiver urigtige eller vildledende oplysninger til brug for afgørelser efter denne lov, eller som i forbindelse med en ansøgning om støtte efter loven fortier oplysninger af betydning for sagens afgørelse, straffes med bøde eller hæfte, medmindre strengere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger eller fortielser over for pengeinstitutter i forbindelse med udbetaling af lån, for hvilke der er ydet garanti i henhold til denne lov.

§ 6. Tidspunktet for lovens ikrafttræden bestemmes af handelsministeren.

§ 7. Loven gælder ikke for Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

I en lang årrække har handelsministeren haft hjemmel til at yde bistand til anlægsinvesteringer inden for industrien til imødekomme af behov,

Handelsmin. j. nr. 000-000

der er anset for samfundsmæssigt begrundede. Denne bistand blev indtil 1960 ydet i form af direkte statslån, men ved lov nr. 144 af 4. april 1960 om lån og garantier til visse erhvervsvirksomheder

(Folketingstidende 1959-60: 2771, 3002, 4175, 4682; A. 2929; B. 521, 833; C. 599) indførtes der en ordning, hvorefter der i hvert finansår inden for et beløb af 10 mill. kr. af statskassen kunne ydes lån eller garanti for lån til industrivirksomheder, hvis dette fandtes påkrævet for at styrke deres konkurrenceevne eller for at muliggøre iværksættelse, udvidelse eller rationalisering af samfundsnyttig produktion. Det nævnte beløb blev ved lov nr. 333 af 24. november 1961 (Folketingstidende 1961-62: 48, 82, 755, 939; A. 91; B. 21, 35; C. 31) forhøjet til 15 mill. kr.

Ved den revision af egnsudviklingsloven, der gennemførtes ved lov nr. 172 af 16. maj 1962 (Folketingstidende 1961-62: 1906, 2304, 4658, 4759; A. 721; B. 977; C. 553) fandtes det hensigtsmæssigt at samle bestemmelserne om ydelse af bistand til erhvervslivet i henhold til egnsudviklingsloven og til industrien i henhold til fornævnte lov i en fælles lov under fælles administration. Ifølge det samtidig hermed forelagte forslag til lov om egnsudvikling foreslås det, at bestemmelserne i den gældende egnsudviklingslov om adgang til at yde bistand til industrivirksomheder uden for de egentlige egnsudviklingsområder udgår af loven. Der henvises herom i øvrigt til bemærkningerne til det pågældende lovforslag, hvor den gældende egnsudviklingslov er optaget som bilag 2. De bestemmelser, der ifølge lovforslaget udgår, findes i den gældende lovs § 5, der indeholder hjemmel til at yde garanti for lån til industrivirksomheder, hvis dette findes påkrævet for at bistå ved virksomheders omstilling til ændrede markedsforhold, for at muliggøre iværksættelse, udvidelse eller rationalisering af virksomheder, hvortil der er knyttet en særlig eksportinteresse, eller for at muliggøre etablering af ønskelige produktioner, hvortil er knyttet en særlig risiko.

Den stedfundne frigørelse af de internationale samhandelsforhold har medført, at ændringer i de økonomiske forhold i de lande, hvormed Danmark har handelsforbindelser af væsentligt omfang, og forandringer i de internationale konkurrenceforhold får afgørende indflydelse på landets erhvervsliv. Dette vil blive endnu mere udtalt, såfremt liberaliseringsbestrebelse videreføres, eventuelt i forbindelse med ændrede markedsforhold, og vil have en særlig effekt i lande, der som Danmark har en relativt stor udenrigshandel.

For den danske industris vedkommende må det forventes, at udviklingen vil stille stadigt større krav til konkurrenceevne og produktivitet. Også hensynet til omkostningsstigninger vil fremkalde ændringer i industriens struktur og nødvendiggøre meget kapitalkrævende ændringer og omstillinger i

produktionsapparatet. Tendensen vil utvivlsomt gå i retning af højere grad af mekanisering og automatisering, og en stadig større del af produktionen må forventes at ville foregå på et højt teknisk niveau, ligesom man må påregne oprettelse af større kapitalkrævende produktionsenheder.

På denne baggrund foreslås det derfor, at handelsministeren bemyndiges til i hvert finansår inden for et beløb af 30 mill. kr. at yde garanti for lån til industrivirksomheder, hvis dette findes påkrævet for at bistå ved virksomheders omstilling til ændrede markedsforhold eller for at muliggøre iværksættelse, udvidelse eller rationalisering af samfundsnyttig produktion, navnlig hvor der hertil er knyttet en særlig risiko.

Bistanden foreslås som hidtil begrænset, således at garanti kun kan ydes i det omfang, en hensigtsmæssig finansiering ellers ikke skønnes at kunne gennemføres.

For så vidt angår forslaget statsfinansielle virkninger, bemærkes, at den foreslåede bistand alene vil have karakter af garanti for lån, der på sædvanlige vilkår optages på kapitalmarkedet, og at statskassen således kun vil blive belastet i det omfang, ydede garantier bliver effektive.

Vedrørende forslagets konsekvenser for den statslige administration bemærkes, at det er hensigten at henlægge lovens administration til det direktorat, der foreslås oprettet i henhold til det samtidig forelagte forslag til lov om egnsudvikling. Der henvises herom til bemærkningerne til det pågældende lovforslag.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til stk. 1. Med hensyn til den foreslåede bistand, dens omfang og forholdet til den hidtil gældende lovgivning henvises til det foran under *almindelige bemærkninger* anførte.

Den hidtil bestående adgang til at yde bistand til virksomheder, hvortil der er knyttet en særlig eksportinteresse, skønnes efter den stedfundne liberalisering af den internationale handel ikke at have samme betydning som tidligere, og foreslås derfor ikke opretholdt som et særskilt kriterium.

Man har heller ikke fundet grundlag for i forslaget at opretholde den hidtidige adgang til i stedet for garanti at yde lån af statskassen i tilfælde, hvor et lån, uanset om statsgaranti foreligger, ikke har kunne opnås på almindelige markedsvilkår, jfr. § 7 i den gældende lov om egnsudvikling m. v.

Til stk. 2. Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende egnsudviklingslovs § 5, stk. 2, idet

dog maksimumsgrænsen for garantiens størrelse er ændret fra 90 pct. til 80 pct. af de med gennemførelsen af det pågældende projekt forbundne anlægsudgifter med fradrag af de i forbindelse hermed optagne foranstående ikke garanterede lån. Dette er i overensstemmelse med den i praksis i almindelighed anvendte grænse for finansieringsbistand til industrivirksomheder uden for egnsudviklingsområderne.

Til § 2.

Til stk. 1. Ifølge § 6 i den gældende lov om egnsudvikling m. v. ydes garantier til virksomheder uden for egnsudviklingsområderne på indtil 15 år med adgang til at udskyde begyndelsestidspunktet for en garantis nedbringelse i indtil 2 år fra garantiens ikrafttræden. Med hensyn til løbetidens længde sondres der således ikke i den gældende lov mellem garantier for lån til finansiering af faste anlæg og garantier for lån til anskaffelse af maskiner og inventar.

Med henblik på at opnå en hensigtsmæssig finansiering og en lettelse af garantiernes belåningsmuligheder på kapitalmarkedet foreslås der åbnet adgang til at yde garantier til finansiering af faste anlæg med en løbetid på indtil 20 år og for garantier til finansiering af maskin- og inventaranskaffelser på indtil 10 år. Fastsættelsen af løbetiden for en garanti må i det enkelte tilfælde afhænge af en konkret vurdering, bl. a. af det pågældende anlægs levetid. Der henvises i denne forbindelse til, at garantier til finansiering af faste anlæg i § 6,

stk. 3, i det samtidig hermed forelagte forslag til lov om egnsudvikling kan ydes på indtil 30 år. For så vidt angår virksomheder uden for egnsudviklingsområderne, skønnes der ikke at være grundlag for at foreslå en løbetid på mere end 20 år.

Til stk. 2. Indholdet af den foreslåede bestemmelse svarer til reglen i § 6, stk. 1, i den gældende lov om egnsudvikling m. v.

Til § 3.

De foreslåede bestemmelser svarer til reglerne i § 6, stk. 2, og § 8 i den gældende lov om egnsudvikling m. v.

Til § 4.

Til stk. 1. Den foreslåede bestemmelse svarer i det væsentlige til § 5, stk. 1 og 2, i lov nr. 144 af 4. april 1960 om lån og garantier til visse erhvervsvirksomheder, idet dog bestemmelserne om erhvervsrepræsentationen i udvalget er nærmere præciseret.

Til § 5.

Den foreslåede bestemmelse svarer til reglen i § 12 i lov nr. 145 af 21. april 1965 om Danmarks Erhvervsfond (Folketingstidende 1964-65: 876, 1237, 4443, 4529; A. 449; B. 477; C. 389).

Til § 6.

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 16, stk. 1, i det samtidigt fremsatte forslag til lov om egnsudvikling.